

OPINIÓ

QUAN LA PRUDÈNCIA ENS HA FET TRAÏDORS

Pere Ribera i Pinós (Barcelona)

Ja en temps de la resistència antifeixista es tenia clar que la defensa de la integritat geogràfica i lingüística de les terres de parla catalana, conegudes adés amb el nom de Països Catalans, adés amb el nom de Catalunya, era un eix fonamental per a la plena recuperació nacional del nostre poble. Però va venir el període de la transició i, amb ell, arribaren les rebaixes. Des del camp de les forces democràtiques compromeses amb la reforma es va oblidar, i fer oblidar, que la nació catalana era més gran que les quatre províncies administratives espanyoles. Es va cedir terreny, de manera voluntària, i sense massa esforços, davant aquells qui bramaven contra la unitat lingüística i nacional del nostre poble. Semblava que el fet de defensar allò que era vàlid i innegociable als anys setanta, era un obstacle per a la recuperació nacional i lingüística i, es va optar per la política de transigir davant uns plantejaments liquidadors i genocides de la nostra nació i de la nostra llengua. Les forces compromeses, varen deixar el País Valencià, les Illes Balears i la Franja de Ponent abandonats a la seva sort. El plantejament que usaren aleshores per a justificar la seva inhibició era el de la prudència i el de la pluralitat del fet nacional català. Això ha servit perquè, quinze anys després, en el país de l'Alicia de les meravelles, ningú no pugui afirmar ni negar res, perquè tot sigui relatiu. El fruit d'aquesta capitulació avançada és la situació que patim ara. Heus ací que parlem una llengua de llengües i vivim en un país de

països, que els catalanoparlants som una mena de poliglotes de fet, sense ni adonar-nos-en, ja que parlem una llengua catalana, que també pot ésser valenciana, xampurrejat i, segons alguns, balear; que som catalans, aragonesos, valencians, balears i, tots alhora espanyols i/o francesos. L'esquizofrènia és servida.

Això que succeeix ara, ironies a banda, és el resultat de molts anys d'inhibició de les forces majoritàries en els problemes nacionals i lingüístics. Atès el buit de propostes catalanes per a les perifèries del país i considerant com a centre de la nostra comunitat nacional i lingüística el Principat de Catalunya, qualsevol proposta era bona. Així s'ha deixat via lliure a qualsevol plantejament secessionista, tant en el camp lingüístic com en el nacional, per irracional o pseudo-racional que se'ns presenti. De resultes d'això, algunes zones com el País Valencià es veuen sotmeses a una presió ideològica i lingüística afavorides de la desintegració i l'atomització nacional, sense cap mena de suport a les actituds de fermesa i dignitat que s'han expressat al sud de La Sènia. Les respostes del Principat han estat puntuals, distants i tardanes. Sempre han anat a remolc de la política dels fets consumats, mentre que l'espanyolisme i el blaverisme han estat sempre a l'ofensiva i amb el temps al seu favor. Hem deixat que tot el País Valencià, la Catalunya Nord i la Franja de Ponent esdevinguessin terres de frontera nacional i lingüística. Per sort i, això sí, sense massa optimisme, ni gràcies a l'ajuda del centre, les Illes Balears gaudeixen d'una política lingüística diferent. Allí no es criminalitza el mot català per a la llengua, ni gaudeixen de gaire fortuna els plantejaments de secessió lingüística. Pel que fa a la consciència nacional ja és tota una altra cosa, però, si més no, la batalla lingüística, pel que fa al nom de la llengua, s'ha guanyat.

Si el procés de substitució lingüística triomfa al País Valencià, a la Catalunya Nord i a la Franja de Ponent, no serà només gràcies a la política de genocidi cultural i nacional portada a terme pels estats espan-

yol i francès, sinó que també hi hauran contribuït d'una manera decisiva les anomenades polítiques nacionals i lingüístiques que s'han fet des del Principat. I, perdudes les perifèries, la caiguda del centre, és cosa de dies. La memòria històrica ens ho confirma: després d'Almansa, només set anys després, va caure Barcelona i, un any més tard, Mallorca. Pot succeir que, amb la prudència que emfasitzen les nostres autoritats i institucions, la nostra llengua corri, tres-cents anys després, la mateixa sort que les nostres institucions autòctones. I tot això gràcies a una prudència que, massa sovint, disfressen d'optimisme i cofoisme.